

Prima instanță - Judecătoria Comrat, sediul Ceadâr-Lunga (jud.: S. Rău)
Instanța de apel - Curtea de Apel Comrat (jud.: G. Colev, A. Curdov, Ș. Starciuc)

ÎNCHEIERE

19 iulie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Complet de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Consiliul Local Cazaclia, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Fazlî Elena împotriva Î.M. „Supacservice”, Primăria satului Cazaclia, Consiliul Local sat. Cazaclia cu privire la încasarea plăților salariale, împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 11 octombrie 2022, prin care s-au respins apelurile declarate de Fazlî Elena și Primăria satului Cazaclia, și s-a menținut hotărârea Judecătoria Comrat, sediul Ceadâr-Lunga din 27 aprilie 2022,

c o n s t a t ă :

La 31 mai 2019, Fazlî Elena a depus cererea de chemare în judecată împotriva Î.M. ”Supacservice”, Primăria satului Cazaclia, Consiliul Local a satului Cazaclia cu privire la încasarea indemnizației de eliberare din serviciu în mărime de 25 291,17 lei, 0,3 % pentru reținerea achitării salariului în mărime de 84 598,40 lei, a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, a cheltuielilor pentru servicii juridice în mărime de 3 100 lei, precum și a cheltuielilor de transport, și anume chiria automobilului în mărime de 2800 lei, cheltuieli pentru călătorie în mărime de 21,20 lei, cheltuieli pentru xerocopii și alte cheltuieli de cancelarie în mărime de 325 lei, precum și sumele ținând cont de nivelul inflației în mărime de 3 765,68 lei.

În motivarea acțiunii a invocat, că la 01 decembrie 2011 a fost angajată în funcție de contabil-șef la ÎM ”Supacservice” satul Cazaclia.

La 11 februarie 2019, conducătorul a concediat-o, în legătură cu reducerea statelor de personal.

Reclamanta a susținut că la eliberarea din funcție, urma să îi fie achitată indemnizația de eliberare din serviciu și toate plățile salariale restante, însă conducătorul întreprinderii a comunicat că pe contul întreprinderii mijloace financiare nu sunt, iar când vor parveni, atunci plățile vor fi efectuate.

La 20 mai 2019, a depus o cerere către Î.M. ”Supacservice” satul Cazaclia prin care a solicitat achitarea datoriei salariale, însă printr-un răspuns a indicat

”nu sunt de acord”.

Prin decizia Consiliului Sătesc nr.3/3 din 21 februarie 2019, ÎM ”Supacservice” satul Cazaclia i s-a alocat 160 mii lei, și respectiv, la data concedierii întreprinderea surse financiare avea, însă datoria salarială în mărime de 23191 lei, nu a achitat-o.

Reclamanta a susținut că din motivul reținerea achitării salariului, angajatorul urmează să achite 0,3% din salariul pentru 106 de zile, ceea ce constituie suma de 5560 lei.

Totodată, din motivul neachitării salariului, a suportat suferințe fizice și morale, ceea ce i-a cauzat un prejudiciu moral, pe care-l apreciază în mărime de 20 000 lei.

Prin cererea finală de concretizare a pretențiilor Fazlî Elena a solicitat încasarea în mod solidar de la Î.M. ”SUPACSERVICE”, Primăria sat. Cazaclia și Consiliul Sătesc Cazaclia datoria salarială la momentul concedierii și indemnizația în mărime de 25 291,17 lei, 0,3% la sută din suma neplătită în termen ceea ce constituie suma de 84 598,40 lei, suma de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, 3100 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, 2 800 lei cu titlu de servicii pentru transport, 325 lei cu titlu de cheltuieli pentru xerocopiere și alte cheltuieli de cancelarie, 3 765,68 lei suma nivelului de inflație, în total suma de 219 901,45 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, din 27 aprilie 2022, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Fazlî Elena.

S-a încasat din contul Î.M. ”SUPACSERVICE” în beneficiul reclamantei Fazlî Elena datoria salarială, precum și indemnizația de eliberare din funcție în mărime de 25 291 (douăzeci și cinci mii două sute nouăzeci și unu) lei 17 bani, 0,3 % pentru reținerea achitării salariului în mărime de 84 598 (optzeci și patru mii cinci sute nouăzeci și opt) lei 40 bani.

S-a încasat din contul Î.M. ”SUPACSERVICE” în beneficiul reclamantei Fazlî Elena suma de 5 000 (cinci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

S-a încasat din contul Î.M. ”SUPACSERVICE” în beneficiul reclamantei Fazlî Elena cheltuieli pentru serviciile juridice în mărime de 2 500 (două mii cinci sute) lei, cheltuieli de transport pentru chiria automobilului în mărime de 2 800 (două mii opt sute) lei, cheltuieli pentru călătorie în mărime de 21 (douăzeci și unu) lei 20 bani, cheltuieli pentru xerocopiere și alte cheltuieli de cancelarie în mărime de 325 (trei sute douăzeci și cinci) lei.

În rest, pretențiile în acțiune au fost respinse ca neîntemeiate, și anume în partea încasării datoriei salariale și a altor cheltuieli de la pârâțul Primăria sat. Cazaclia și Consiliul Local sat. Cazaclia, precum și în partea încasării sumei nivelului de inflație în mărime de 3 765 (trei mii șapte sute șaiszeci și cinci) lei 68 bani.

S-a încasat din contul Î.M. ”SUPACSERVICE” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3 296 (trei mii două sute nouăzeci și șase) lei 69 bani și 100 (o sută) lei pentru pretențiile nepatrimoniale.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, sub pct. (b), pct. 1.6 din decizia consiliului sătesc Cazaclia „privind alocarea mijloacelor bănești din soldul fondurilor bugetare la situația din 1 ianuarie 2019” din 21 februarie 2019 cu nr. 3/3, Primăria satului Cazaclia nu l-a îndeplinit, întrucât plățile pentru

achitarea restanțelor salariale și a altor plăți față de personal, urmau a fi efectuate din fondurile (datorii) încasate de la populație, pentru serviciile prestate de către Î.M. "SUPACSERVICE" populației, pentru scoaterea deșeurilor menajere și furnizarea apei.

Ca urmare, nici restanța la plata salariului față de reclamanta Fazlî Elena nu a fost achitată, ceea ce nu a fost contestat de către reprezentantul pârâtului Cuiujuclu Nicolai.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței, la 20 mai 2022 Fazlî Elena a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga din 27 aprilie 2022 solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii în partea respingerii acțiunii și emiterea unei noi hotărâri, de admitere integrală a acțiunii.

La 26 mai 2022, Consiliul Sătesc Cazaclia a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga din 27 aprilie 2022, solicitând casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 11 octombrie 2022, s-au respins, fiind neîntemeiate cererile de apel depuse de Fazlî Elena și Consiliul Sătesc Cazaclia și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga din 27 aprilie 2022.

La 08 decembrie 2022, Consiliul Local Cazaclia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului, au invocat că instanța de apel nu a apreciat în mod obiectiv toate probele prezentate, fapt ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

Potrivit informațiilor din catalogul conturilor personale pentru salariile angajaților ale Î.M. "SUPACSERVICE", salariul oficial al contabilului-șef Fazlî Elena pentru luna ianuarie 2019 este în mărime de 4502,25 lei.

Salariile și indemnizațiile de concediere calculate de contabilul-șef sunt incorecte, nefiind calculate în baza listei de personal aprobate de Consiliul local Cazaclia, fondatorul Î.M. "SUPACSERVICE".

Managerul Î.M. "SUPACSERVICE" la calcularea salariilor și indemnizației de concediere ale angajaților a constatat că acestea au fost făcute în baza unor documente care distorsionează informațiile privind munca personalului și plățile salariale pentru perioada anterioară numirii acestuia pe post de manager.

Calculule prezentate de Fazlî Elena sunt incorecte și contravine Codului muncii și Hotărârii Guvernului privind aprobarea procedurii de calcul al salariului mediu.

Recurentul a susținut că contabilul-șef Fazlî Elena nu a depus documentele financiar-contabile la Î.M. "SUPACSERVICE", ceea ce denotă că este posibil verificarea corectitudinii calculului salariilor și indemnizațiilor de concediere destinate pentru efectuarea plăților în beneficiului contabilului-șef.

Instanțele ierarhic inferioare eronat au aplicat interpretat legea și astfel, au emis o soluție greșită.

Prin referința depusă la 14 iunie 2023, Primăria satului Cazaclia a solicitat admiterea recursului depus de Consiliul Local Cazaclia, invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat dispozitivul deciziei la 11 octombrie

2022.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit informației de la fila dosarului 83, Vol. III instanța de apel a comunicat părților decizia motivată la 12 decembrie 2022, respectiv, cererea de recurs declarată la 08 februarie 2023, este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 11 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, corespondența fiind recepționată potrivit avizelor de recepție de la fila dosarului (f.d. 135-139).

Până la data examinării recursului, intimații nu au manifestat opțiunea de a depune referință.

Examinând temeiurile recursului Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de

recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Consiliul Local Cazaclia, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Consiliul Local Cazaclia.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc